

Ijselschaak 130

IJsselschaak 130

Eindredactie: Aad van den Berg
Vormgeving: Tini van den Berg
Medewerkers: Mick van den Berg en Frank van de Pavoordt

juli 2021

Clubavond	: maandagavond, van 8 tot rond middernacht
Clublokaal	: gebouw De Zespunt, Molenlaan 1a, 2841 XE Moordrecht, tel. 06-84631240
Voorzitter	: Frank van de Pavoordt, G. van Dijkstraat 6, 2461 RV Ter Aar, tel. 0172-740058 of 06-21372817 e-mail: f.vdpavoordt@hotmail.com
Secretaris	: Aad van den Berg, Blommesteinsingel 62, 2804 EH Gouda, tel. 0182-533582 of 06-48696029 e-mail: aad_vandenbergh@outlook.com
Penningmeester	: Casper de Pijper, Fazantendreef 12, 2841 NG Moordrecht, tel. 0182-374473 of 06-50711300 e-mail: casperdepipper@icloud.com
IJsselschaak (clubblad)	: zie secretaris
Wedstrijdleader extern	: Rien Duine, Cornelis Garritsenstraat 151, 6711 XP Epe, tel. 0138-784595 of 06-38221132 e-mail: mcduine@gmail.com
Wedstrijdleader intern	: zie secretaris
Jeugdschaak	: zie voorzitter
Materiaalbeheer	: Teus Boere, Pijlkruid 6, 2841 SV Moordrecht, tel. 0182-373123 e-mail: teusboere@hotmail.com
Contributies	: senioren € 130,-- jeugd (t/m 20 jaar) € 55,-- donateurs € 25,--
Advertenties	: € 45 (A5-formaat)
Banknummer	: NL65INGB0003480859 t.n.v. Schaakvereniging De IJssel, Moordrecht
Website	: www.ijsselschaak.nl

in dit nummer o.a.:

afscheid

**in memoriam hans lodeweges
(1949-2021)**

schaaksonnetten

**onbegrip en tegenwerking, maar
toch succesvol: de rsb viertallen-
competitie**

**de schaakboeken van mijn vader
met een vleugje nostalgie...**

**henk-jan evengroen voor de achtste
maal winnaar zilveren dame
uit de media**

Bij de voorplaat:

'Alhoewel we dankzij de recente versoepelingen van de Rijksoverheid nu ook weer achter het bord mogen schaken, zal online schaken blijven bestaan,' aldus de hoofdredacteur van Schaakmagazine in nummer 2021/3. Het begin van het failliet van het bord-schaak? We kunnen niet meer zonder de computer die als maar machtiger wordt. De mens moet zich aanpassen. *Think like a machine* aldus het onlangs verschenen boek van Noam A. Manella en Zeev Zohar. Op de voorpagina van dit nummer een deel van de omslagafbeelding van dit boek.

van de redactie

In tegenstelling tot voorgaand seizoen ditmaal toch een vierde nummer. De clubactiviteiten waren nog steeds beperkt. Pas de laatste zes weken waren weer clubactiviteiten mogelijk. Het bestuur koos voor de strijd om 'de Dame' die nog net voor het seizoen einde door een (beperkt) aantal liefhebbers kon worden afgewerkt. Het werd weer een eclatante overwinning voor Henk-Jan Evengroen, zijn achtste in de 55 gespeelde edities. Hiervan in dit nummer uiteraard een uitgebreid verslag. Stilgestaan wordt bij het afscheid van een aantal clubcoryfeeën die om uiteenlopende redenen de club verlaten en het niet alleen weer wat stiller wordt op de clubavond, maar ook achter de bestuurstafel. Het meest droevige was het definitieve afscheid was van voormalig clublid Hans Lodeweges. Daarnaast de nodige pagina's voor het verleden. In een vleugje nostalgie over oude notatieboekjes met tegenstan-

ders uit een ver verleden. Voorts over de viertallencompetitie, een initiatief van De IJssel, die door onbegrip meizaam van start ging. Pas na circa 9 (!) jaren werd het een bijna volwaardige competitie met inmiddels nu een succesvolle deelname. Uit een ver verleden ook is een verhaal over de schaakboeken van een van de eerste leden van De IJssel. Vergaderd werd er ook, online, door de RSB. Een verslag van een merkwaardige bijeenkomst, een eerste voorzittersoverleg. Bedoeld als informatie uitwisseling maar waar ook enkele, nog goed te keuren plannen werden gelanceerd. Sassenheim levert goede schakers, maar ook een schrijver van schaaksonetten. Behalve op de website van zijn schaakvereniging en in de nieuwsbrief van het Max Euwe Centrum nu ook terug te vinden in Jsselschaak. Veel pagina's tenslotte voor het nieuws

uit de media. Aan bod komen o.a. het kandidatentoernooi met voorspellingen en werkelijkheid, Hans Ree over 'schaken ander dan normaal', een schaakwijk in Utrecht-Noord, adviezen van Kasparov voor voetbaltrainer Gardiola, publieke schaaktafels, schakende vrouwen niet minder sterk dan mannen, adembenemende computerzetten, de strijd lustindex en een nieuw record jongste grootmeester. Veel leesplezier met dit nummer dat je nog gewoon in je leunstoel kunt lezen. Dat geldt niet voor de kleurenditie die is alleen via website Jsselschaak (tab clubblad) te bekijken. De verschijning van nummer 131 is gepland in november. Bijdragen in de vorm van een leuk schaakverhaal en/of schaakpartij al dan niet uit het verleden zijn van harte welkom. Een prettige vakantie en tot ziens achter het bord in september.

van de voorzitter

hoe ziet de toekomst eruit.....?

Het schaakseizoen 2020/2021 zit erop, in september hebben we nog enkele rondes huishoudelijke competitie kunnen spelen maar helaas ging begin oktober de stekker er alweer uit. Pas eind mei kon er weer geschaakt worden en konden we de zes ronden van het "Zilveren Dame Toernooi" wel volbrengen. Hoe het nieuwe schaakseizoen eruit zal gaan zien is nog onduidelijk. Het lijkt het erop dat we weer een volwaardig seizoen zullen krijgen. Helaas hebben enkele leden hun lidmaatschap opgezegd, dat is bij-

zonder jammer. Het betreft ook twee bestuursleden en dus moeten we op zoek naar vervangers (zie hiernaast). In deze voor iedereen zware tijden hoop ik dat de overige leden trouw blijven aan onze club, we hebben iedereen nodig om door deze tijd te komen. Gelukkig zijn er ook een paar kandidaat-leden die we mogelijk in september kunnen verwelkomen en hopen we natuurlijk dat jullie in je omgeving ook eens rond te kijken naar mogelijke geïnteresseerden. Verder wens ik iedereen een mooie zomer toe, en blijf gezond. (Frank)

bestuursleden gezocht

Door het vertrek van twee bestuursleden, de penningmeester en de wedstrijdleider extern, is het bestuur van De IJssel gehalveerd. Er moet dus aanvulling komen. Het bestuur is naarstig op zoek naar opvolgers. Het betreft geen bedrijf dat professioneel geleid moet worden maar slechts een vereniging met tussen de 20 en 25 leden. Het zijn dus geen vrijwilligerstaken die veel tijd kosten of kennis van zaken vragen. Wie wil helpen?

afscheid

Droevig was het definitieve afscheid van Hans Lodeweges. Elders in dit nummer een in memoriam. Daarnaast namen nog enkele clubiconen afscheid van De IJssel.

Rien Duine gaat vanwege verhuizing naar Epe vertrekken bij De IJssel. Daarmee komt een einde aan een bijna 46 jarig lidmaatschap. Dat begon aan het begin van het schaakseizoen 1973/74, officieel per 1 november. Hij was toen 26 jaar oud, woonde in Moordrecht, Koningin Julianastraat 5 en was werkzaam in het onderwijs. In de zomer van 1985 verhuisde hij naar Woerden maar bleef tot en met het einde van het seizoen 1985/86 lid. In september 1988 werd hij ondanks die afstand toch opnieuw weer lid. De afstand naar het clublokaal werd vervolgens weer wat korter toen hij eind 1991 verhuisde naar Waddinxveen. Maar Epe is nu echt te ver. Op de clubavonden zal hij gemist worden, want vrijwel altijd was hij van de partij. Ondanks dat, bij de vele clubkampioenschappen en clubtoernooien maar een beperkt aantal ereplaatsen en die dateren dan ook nog uit de beginjaren '80, winnaar van de Zilveren Dame in 1984 en nummer twee in de clubcompetitie een jaar eerder. Later behoorde hij voorts nog een aantal malen tot de winnaars van het invitatietoernooi. Met zijn vertrek komt ook een

einde aan zijn optreden als wedstrijdleader en deelnemer aan de teamwedstrijden. Maar liefst 326 maal was hij hierin van de partij, 7 maal bekroont met een kampioenschapstitel.

Ook in bestuurlijk opzicht leverde hij zijn bijdrage. Dat begon met assistentie bij het jeugdschaak en het beheer van het materiaal en later bij het Top 12 toernooi. Vele jaren was hij voorts teamleader bij De IJssel 2 en 3 en later bij de start van het seizoen 2018/19 tevens als bestuurslid met als functie wedstrijdleader extern.

Een waarlijk clubicoon, wij zullen hem missen. Hieronder een persoonlijk vaarwel.

Beste schaakvrienden,

In 1973 ben ik voor het eerst lid geworden van De IJssel na een tip van Henk de Wee. Toen speelde De IJssel nog in gebouw De Genestet bij van Lochem. Via diverse locaties nu in De Zespunt.

Ik heb in de loop van de jaren heel wat mensen zien komen en ook gaan. Al die jaren heb ik met veel plezier bij de club geschaakt.

Legendarische overwinningen, nederlagen, kampioenschappen en degradaties.

Helaas ga ik nu zelf na ruim 40 jaar de club verlaten. We hadden al een poosje het idee wat meer naar het oosten te gaan wonen.

Vorig jaar kregen we de kans en sinds maart wonen we in Ede.

Met vooral de focus op een nieuw huis en nieuwe omgeving was de club wat uit het zicht geraakt, maar op zeker moment kwam het besef dat elke week op en neer naar Moordrecht rijden geen optie is.

Dus met een beetje spijtig gevoel laat ik jullie achter.

Door het stopzetten van de clubavond door corona heb ik ook niet geleidelijk afscheid kunnen nemen.

In juni heb ik diverse leden nog persoonlijk kunnen groeten. Ik wens iedereen die ik niet meer persoonlijk heb gesproken het al-

lerbeste. Wellicht dat ik, als alles normaal wordt, in de loop van volgend seizoen nog wel eens langs kom.

Het ga jullie goed, blijf gezond en veel schaakplezier voor de komende jaren. (Rien).

Een tweede clublid die vanwege verhuizing vertrekt is **Ad de Veld**. Zijn lidmaatschapsperiode is beduidend korter. Bij de start van het seizoen 2016/17 meldde hij zich aan als lid. Hij was aanvankelijk lid van Fianchetto, maar door de wijziging van speeldag aldaar kwam dat niet meer goed uit. Via beroepscontacten met Gerard van der Wouden belandde hij vervolgens bij De IJssel. Door verhuizing naar Schiedam wordt de afstand nu te groot en houdt hij het in Moordrecht voor gezien. Bij De IJssel kon hij goed mee met de top. Na een enkel seizoen in het tweede team volgden er drie in het eerste team (2x 1e klasse en 1x hoofdklasse). Totale RSB score 11½ punten uit 23 wedstrijden. Voorts tweemaal een vijfde plaats in de clubcompetitie, een vierde in het toernooi om de Zilveren Dame en een tweede en vierde in de rapidcompetitie. Daarnaast was hij ook nog actief als trainer bij het jeugdschaak. Jammer dat hij vertrekt.

Geheel onverwacht beëindigde ook **Gerard van der Wouden** zijn lidmaatschap. 'Ik heb er geen zin meer in' meldde hij op 7 juni in een appje aan de secretaris. En daarmee komt een einde aan een bijna 32 jarig lidmaatschap. Ooit schreef hij in een lofzang op De IJssel:

*Hoe vaak we ook een avond delen,
jij zal me nooit één keer vervelen.
En wie jou ook 't hof mocht maken,
mijn liefde zal nooit over raken.
Schaakclub 'De IJssel': 'Wie 't ook grieft!
Ik ben en ik blijf op jou verliefd.*

Een liefde die zich manifesteerde in vele activiteiten, met name als voorzitter en jeugdleider, voor de club waarvoor hij in 2016 met aller instemming werd benoemd tot ere-lid. Daarnaast was hij tot op heden actief in 280 teamwedstrijden voor De IJssel. Bijdragen die uitgebreid zijn omschreven in de IJssel-schaak nummers 103 en 112, terug te vinden op de website (tab club-blad).

Een liefde die nu dus kennelijk toch is bekoeld. Het is niet voorstelbaar dat zo'n affiniteit voor de schaaksport opeens is verdwenen. Ook hem zullen we missen. (Aad)

open kampioenschap van gouda

Zoals in voorgaande jaren gebruikelijk organiseert SV Messemaker op de eerste zaterdag van september het Open Kampioenschap van Gouda. In 2020 heeft het toernooi geen doorgang kunnen vinden vanwege corona. Dit jaar is het gepland op **zaterdag 4 september** vanaf 9.30 uur.

Het wordt wederom een Zwitsers toernooi met 7 ronden van 20 minuten p.p.p., met een indeling in 3 groepen:

- a. Groep A met een rating vanaf 2001 (vanaf 1950 op eigen verzoek)
- b. Groep B met een rating vanaf 1651 t/m 2000

c. Groep C met een rating tot 1650
De speellocatie is de aula van "De Goudse Waarden", Kanaalstraat 31, 2801 SH te Gouda;

Het inschrijfgeld bedraagt voor alle groepen 10 Euro, te voldoen aan de zaal. Inschrijven is mogelijk tot donderdag 2 september 20.00 uur bij Peter Scheeren (06-20423000. webmaster@messemaker-1847.nl)

Prijzen (1e, 2e, 3e): Groep A 500/300/220 euro, groep B 200/100/50 euro, Groep C 100/50/30 euro en voorts voor elke groep een ratingprijs van 20 euro.

NB. Het toernooi kan alleen doorgaan als er dan géén sprake is van corona-beperkende maatregelen. Houd hierover de berichtgeving op de toernooiwebsite (messemaker-1847-nl, ok Gouda) in de gaten.

BOUWBEDRIJF FRANS VINK & ZONEN B.V.

Tel: 0182 373044
www.vinkbedrijven.nl

in memoriam hans lodeweges (1949-2021)

Voordat Hans zich in augustus 1999 aanmeldde als lid bij De IJssel had hij al een schaakleven achter de rug. Dat speelde zich aanvankelijk af in zijn geboorteplaats Hengelo. Als talentvolle jeugdspeler speelde hij in 1965 als vertegenwoordiger van de Twentse Schaakbond mee om het nationale jeugdkampioenschap te Vlissingen. Een jaar later was hij in Delft opnieuw van de partij. Kampioen werd de toen 14 jarige Jan Timman. Hans was hem daarbij behulpzaam want hij klopte Timmans grootste concurrent Overweg. 'Een opvallende prestatie van Lodeweges (geen clubschaker)', meldde het bondsblad. In de afsluitende klokseance behoorde hij tot de vier deelnemers die remise speelden tegen Donner. Met een gedeelde derde plaats boekte hij in 1968 zijn beste resultaat in de strijd om de jeugdtitel van Nederland.

Vanwege zijn beroep, begeleider van psychiatrische patiënten, verhuisde hij naar Noord-Holland. Daar vierde hij, als schaker, successen met Pat Mat uit Beverwijk waarmee hij deelnam aan de landelijke KNSB-competing. In het Hoogovens schaaktoernooi haalde hij de reserve-meestergroep en in 1986 meldde de FIDE ratinglijst voor hem een rating van 2210. Dat schaakleven beviel hem maar matig, "Het werd me te serieus, op het monomane af.", meldde hij later in een interview.

Na zijn verhuizing naar Gouda in 1993 maakte hij via collega Gerard van der Wouden in 1999 kennis met De IJssel. En dat beviel hem wel. Vrijwel elke week was hij van de partij. Met zijn gedegen kennis behoorde hij tot de top-pers van de club, waar hij vooral opviel door zijn eindspelkennis. Eenmaal werd hij clubkampioen (2011), maar daarnaast ook tweemaal tweede en driemaal derde. Voorts tweemaal bekerwinnaar. In totaal 159 maal speelde hij mee in teamwedstrijden. In 2003 haalde hij met De IJssel de hoogste klasse in de RSB-competing en later in 2020 nogmaals. Hoewel snelschaak niet zijn ding was, behoorde hij desondanks tot de teamleden van De IJssel die in 2009 het RSB snelschaakkampioenschap voor clubs in de wacht sleepten. En in 2019 was er de eerste plaats in een rapidtoernooi, de kandidatengroep van het Panc Vink Top 12-toernooi.

Ook op het gebied van schaakpromotie leverde hij zijn bijdrage zoals met clubgenoten naar het schaaktoernooi tijdens de Gentse feesten en schaaksimultaan sessies. Door zijn toedoen kwam ook het doorgeefschak op het clubprogramma.

Naast schaken behoorden ook bridge en biljarten tot zijn favoriete bezigheden. Waarbij hij, zeker bij het bridge, eveneens succesvol was.

Maar aan alles kwam een onverwacht einde toen hij in november 2020 werd getroffen door een herseninfarct. Fysiek ging het nog wel, maar het geheugen functioneerde niet meer naar behoren. Hij verhuisde naar een verzorgingshuis in Goor in zijn geboortestreek. Dat leek tot voor kort goed te gaan tot hij een maand geleden ziek werd en op 14 mei overleed.

Daarmee kwam er een einde aan de ambities die hij al niet (meer) had, want, zo liet hij ooit aantekenen: *"Ik wil gewoon lol blijven hebben en hoop dat dat me nog lang gegeven is. Ontspannen leven is zo belangrijk. Mensen gunnen zich de tijd vaak niet om een boek te lezen, laat staan om eens een uurtje gewoon te dromen. Dat is jammer."* (Aad)

het eerste rsb voorzittersoverleg

Plotseling was het er, het voorzitters-overleg, op 26 mei online. Door het RSB bestuur in het leven geroepen in plaats van de normaal op het programma staande Algemene Ledenvergadering (ALV) in mei. 'Omdat er', volgens bestuursmedewerker Peter de Weerd, die als secretaris optrad, 'wegens het wegvallen van de competitie geen onderwerpen waren waarover een ALV besluiten zou moeten nemen. Het RSB bestuur leek het echter zinvol om vanwege corona een informeel gesprek te hebben om met elkaar van gedachten te wisselen.' Merkwaardig, kennelijk is een ALV in mei alleen maar noodzakelijk om besluiten over de competitie te nemen.

Van de 37 verenigingen hadden 14 voorzitters, waaronder IJsselvoorzitter Frank van de Pavoordt, zich gemeld. De belangrijkste onderwerpen die de revue: passeerden:

- Een fors deel van de contributie (45 euro) gaat naar de KNSB. Het is aan veel leden moeilijk uit te leggen wat zij daar voor terugkrijgen. De gedrukte uitgave van Schaak-Magazine die af en toe op de deurmat viel was in ieder geval nog iets. Inmiddels is die vervangen door een digitale versie. Een feit dat de RSB, bij monde van voorzitter Ayala naar aanleiding van een vraag van de IJsselvoorzitter, eveneens betreurde. De RSB had

tegen gestemd in de Bondsraad. Maar de kostenbesparing be-draagt maar een fractie van de to-tale KNSB begroting, aldus de voorzitter. Dat maakt het echter al-leen nog maar lastiger om te begrij-pen.

- De corona-perikelen bij de vereni-gingen zijn divers. Uiteenlopende contributiemaatregelen afhankelijk van al dan niet doorlopende zaal-huur, compensatie RSB-contributie, beperkt ledenverlies, stagnatie van en ideeën voor ledenwervings-acties.
- Met betrekking tot de maatregelen voor de komende competitie komt men tot de conclusie dat het

KNSB-protocol toereikend moet zijn.

- Inventarisatie van de verwachte deelname aan de competitie. Op dit moment duidelijk koffiedik kijken. In ieder geval beduidend minder dan voor de corona tijd.
- Het mogelijk gebruik van Netstand (het KNSB-systeem voor verwerking van competitieresultaten) stuit niet op bezwaren en zal in septem-

ber op de agenda van de ALV komen.

- Over de organisatie deze zomer van online toernooien door de RSB zijn de meningen verdeeld. Een beetje mosterd na de maaltijd. Een inventarisatie van de belangstelling bij de verenigingen lijkt zeker om die reden nuttig.
- Waardering is er voor het idee van viering van de herstart van de com-

petitie met een speciaal notatieboekje 'terug aan het bord'.

Volgens Peter de Weerd is de opzet van het overleg geslaagd -en dus zinvol - gezien de geanimeerde vergadering en de hoeveelheid informatie die is uitgewisseld. Het is dan zijns inziens ook niet uitgesloten dat zo'n overleg in de toekomst vaker zal worden gehouden. (Aad)

schaaksonnetten

Martin Snoep, lid van de Sassenheimse schaakclub publiceerde op de website van zijn club een aantal schaaksonnetten. Enkelens verschenen ook in een nieuwsbrief (21-3-2021) op de website van het Max Euwe Centrum en hierbij nu ook in Jsselschaak.

De Toren

Daar staat hij in zijn hoek te gluren
geduldig wachtend op wat komen gaat
eerst ontsloten worden door zijn naaste buren
dan kijken wie hem echt de ruimte laat

Hij heeft een stevig streepje voor
danst met de koning, lang of kort
daar krijgt de Toren status door
want zie hoe hij "Beschermer" wordt!

Hij is het type van recht toe recht aan
van doelgerichte activiteit
van lef en lineaire vaardigheid

Logischerwijs blijft hij graag staan
en vindt het beneden zijner waardigheid
als hij wordt geruild als "kwaliteit".

Het Paard

Het springgedrag gekaderd in patronen
de blikken alle kanten op gericht
soms net op tijd een open lijn gedicht
dan weer een aanval met een vork bekronen

Gekenmerkt als één van de lichte stukken
maar soms een potentieel zwaargewicht
verliest hij het doel niet uit het zicht
en blijft hij op een koningsstelling drukken

Als je een waanidee de vrije teugel laat
heb je een paard niet langer in de hand
dat ligt aan jou, niet aan je rossinant

Wie dan met bokkesprongen naar de knoppen gaat
die weet: had ik dit goed doordacht
dan was mijn paard nu niet geslacht

onbegrip en tegenwerking, maar toch succesvol: de rsb viertallencompetitie

Het is achteraf onbegrijpelijk hoe personen die door verenigingen waren gekozen om hun gezamenlijke belangen te organiseren niet begrepen of wilden begrijpen waarom een viertallencompetitie naast de achttallencompetitie een nuttige toevoeging aan het programma van de Rotterdamse Schaakbond zou zijn. Was het omdat zij het zelf niet hadden bedacht? Was dat de oorzaak van onbegrijpelijke wijzigingen, vertragende besluitvorming en miscommunicatie? Hieronder een reconstructie.

In het voorjaar van 2007 lanceerde de secretaris van De IJssel via een mailbericht aan de RSB-secretaris het idee om in navolging van andere regionale bonden ook bij de RSB naast de achttallencompetitie ook een viertallencompetitie te starten met als achtergrond vergroting van het competitieaanbod zodat meer mensen meer zouden kunnen schaken.

Dat vond gehoor, want de invoering hiervan werd voor de najaarsvergadering in september 2007 geagendeerd. *'Alleen voor leden die geen plaats vinden in de reguliere teams van hun vereniging, met andere woorden het gaat om spelers die op grond van hun speelsterkte buiten de boot vallen. Dit is mede ingegeven door een onderzoek naar de verschillen in speelsterkte van de aan de competitie deelnemende teams, waaruit blijkt dat die in een aantal gevallen nogal uiteenlopen. Dat is de hoofdreden waarom het bestuur besloten heeft de deelname open te stellen voor spelers met een rating lager dan 1500. Een tweede reden is dat een afzonderlijke competitie voor viertallen naast de normale competitie proportioneel veel beslag legt op de wedstrijdkalender; immers als men aan beide competities deelneemt kunnen en mogen speeldata niet samenvallen.'*, aldus het commentaar van de RSB-secretaris.

Geen competitie naast de normale competitie met de mogelijkheid tot deelname aan beide competities dus, maar als aparte klasse voor spelers met een lage speelsterkte toegevoegd. Een dusdanige vermindering dat het nauwelijks nog uitvoerbaar leek. Immers in die vorm was slechts een beperkte deelname mogelijk. Dat was ook de conclusie van de meerderheid van de aanwezige verenigingen. Besloten werd om, als proef, in overleg met de aangemelde verenigingen de grenzen voor rating en invallen nader vast te stellen. Voorts werd besloten daarnaast in overleg met de verenigingen te starten met een nader onderzoek naar de gewenste inrichting van de RSB-competitie. Op basis daarvan zou in de eerstvolgende vergadering worden besloten welke wijzigingen zouden worden ingevoerd. Ook zou daarbij worden nagegaan of een volwaardige viertallencompetitie van start zou kunnen gaan. Aldus kwam er toch

**J. BOS EN ZN
MOORDRECHT**

grond- weg- en waterbouw zand grint grond en wegenbouwmaterialen transport en overslag

nog een start van een viertallencompetitie naast de achttallencompetitie, een proefeditie waaraan ondanks de late start (vanwege de trage besluitvorming bij de RSB) toch nog acht verenigingen met een team deelnamen. Dat onderzoek kwam er, weliswaar niet na overleg met de verenigingen maar door het bestuur zelf. Het resulteerde in de notitie 'Herziening van het RSB-competitie-aanbod', bijlage bij de agenda van de 158e algemene vergadering (7/5/2008). Een belangrijk onderdeel was het voorstel om de 4e klasse en de viertallencompetitie (proefeditie) af te schaffen en te vervangen door een nieuwe afzonderlijke viertallencompetitie ('voor in schaaktechnisch opzicht minder sterke spelers') waarvan de spelers driemaal mochten invallen in de achttallencompetitie. Met name dat laatste was een doorn in het oog van het bestuur van De IJssel. In een brief hadden zij het RSB bestuur al laten weten niet met het voorstel akkoord te kunnen gaan. Het niet nakomen van afspraken (evaluatie van de proefeditie), het ontbreken van argumenten voor wijziging en beperkingen ten aanzien van de deelname, waren de belangrijkste bezwaren. *'Een goed bedoeld initiatief wordt de grond ingeboord zonder dat het ooit de gelegenheid kreeg te kunnen functioneren'*, aldus het IJsselbestuur. De bezwaren werden ter vergadering nogmaals door de IJsselvoorzitter en secretaris toegelicht. Daarnaast stelden zij voor om de voorstellen in een groep deskundigen, wedstrijdleiders van verenigingen, te bespreken. Het bestuursvoorstel was gekoppeld aan de afschaffing van de 4e klas. De nieuwe viertallencompetitie moest tevens dienen als opvang van deze klasse en gezicht krijgen als *'competitie voor schaaktechnisch mindere schakers'*, door RSB secretaris Kees van der Waal aangeduid als *'onderbouw'*. Volgens de IJsselvoorzitter echter eerder

een milkshake met onherkenbare ingrediënten. De tegenstand voor afschaffing van de 4e klasse bleek echter fors en toen ook nog bleek dat het enige argument voor afschaffing van de huidige viertallencompetitie, de organisatorische planning, bij monde van de competitieleider minder groot was dan gedacht, was het snel gedaan met de voorstellen. Het bleef dus zoals het was, maar Tijdens de 160e vergadering (9/9/2009) werd door de algemene vergadering een Commissie ter herziening van de schaaktechnische reglementen ingesteld. In de eerste rapportage, die op de 161e vergadering (12/5/2010) werd behandeld, werd ook een paragraaf gewijd aan de reglementen van de viertallencompetitie waarbij (nog steeds) als uitgangspunt werd gehanteerd dat *'deze competitie is opgezet om het extern schaken voor de 'onderkant' van de schaakverenigingen te stimuleren'*. In het (eerste) advies werd grotendeels teruggekeerd naar de voorstellen in de notitie Herziening van RSB-competitie aanbod. Door de vergadering werd besloten dat de commissie de nogal uiteenlopende meningen van de verenigingen nader zou inventariseren en op grond daarvan nadere voorstellen zou doen over de voortzetting van de viertallencompetitie. Ondanks ook uitvoerig overleg met De IJssel bleef de commissie desondanks volharden in hun standpunt en dat resulteerde voor de volgende vergadering in een voorstel voor *'de invoering van een 5e klasse waar met viertallen zal worden gespeeld'*. Daarvoor was evenwel, gezien de beperkte omvang van de 4e klasse, een herziening van de totale competitieopzet noodzakelijk. In het seizoen 2010/11 bleef er derhalve om die reden nog een aparte viertallencompetitie conform de voorgaande jaren. Op de 166e vergadering (5/9/2012) dan op de agenda een voorstel voor de aangekondigde aanpassing van het viertallenreglement. De voorzitter van De IJssel moest opnieuw in actie komen want er dreigde een reglementswijziging met deelname van alleen voor het laagste achttallenteam speelgerechtigde spelers. Omdat de teams al waren aangemeld ging dat niet door en werd gekozen voor alleen een verruiming van het aantal invalers. Door De IJssel werd bezwaar aangetekend tegen de in het voorstel vermelde tekst *'Tussen de verenigingen blijft de impliciete afspraak dat de viertallencompetitie bedoeld is voor de minst sterke spelers van de verenigin-*

gen'. Een niet bestaande afspraak en een hardnekkig misverstand. Op de 167e vergadering zou een toegezegd voorstel over de inrichting van de viertallencompetitie worden behandeld. Bestuurslid Arrian Rutten had echter geen gelegenheid gehad een notitie voor te bereiden en kondigde aan dit wel te zullen doen voor de volgende vergadering. Waarbij hij nadrukkelijk meldde dit in overleg met De IJssel, ooit initiatiefnemer van deze competitie, te doen. De suggestie ter plaatse van de IJsselsecretaris om de structuur te wijzigen van één klasse naar twee klassen met een promotie- en degradatieregeling sprak hem wel aan en zou daarin, naar verwachting, zeker worden verwerkt. Op de 169e vergadering (14/5/2014) wel een voorstel, niet van de competitieleider maar, vanwege het uitblijven daarvan, door De IJssel. In het voorstel werd gepleit voor een nieuwe structuur. *'Dat door het uitblijven van een goede structuur deze competitie minder interessant is voor sterkere spelers is nooit onderkend'* en *'De competitie zou door de mogelijkheid van promotie en degradatie aan aantrekkelijkheid winnen, ook voor sterkere spelers'* aldus het voorstel. De competitieleider was tegen. Een indeling met twee naast elkaar bestaande competities is onuitvoerbaar en voorts de mogelijkheid van te sterke verschillen in speelsterkte, vond hij. Tijdens de vergadering kwam men er niet uit. Er kwamen diverse suggesties die door het bestuur nader bekeken zouden worden. *'Een teleurstellende gang van zaken'* aldus een reactie van De IJssel aan het bestuur van de RSB. Hetzelfde voorstel werd de daaropvolgende vergadering (10/9/2014) ongewijzigd (!) opnieuw geagendeerd. Het resultaat was nu dat de meerderheid van de vergadering voorstander was van het peilen van draagvlak voor een getrapte viertallencompetitie (meerder klassen). Er werd voorgesteld dat *'de competitieleider en vertegenwoordigers van De IJssel eens samen gaan zitten om elkaars inzichten in de materie helder te krijgen'*, aldus de notulen. De IJssel stuurde hiervoor een conceptvoorstel aan de competitieleider (6/11/2014). Het leidde er toe dat er op de 171e vergadering (13/5/2015) opnieuw werd gediscuteerd over de viertallencompetitie. Na stemming bleek een meerderheid dan voor een tweedelige competitie, 1e en 2e divisie met als grens een gemiddelde teamrating van 1500, zonder promotie- of degradatie.

Dat werd vervolgens in de daaropvolgende vergadering (9/9/2015) definitief vastgelegd conform de notitie 'Viertallencompetitie nieuwe stijl' en vervolgens op de 173e vergadering (1/5/2016) in het RSB Viertallencompetitiereglement. Het onderwerp viertallencompetitie verscheen daarna nog enkele malen op de agenda maar dat betrof slechts de invallersbepalingen waarmee zonder veel discussie werd ingestemd.

Op 3 december 2007 vond de eerste viertallenwedstrijd plaats, tussen De

IJssel en De Penning (2½-1½). De deelname steeg van 8 bij de eerste proefversie al snel naar circa 20 teams in de jaren tot 2014/15. Door de invoering van een eerste en tweede divisie groeide de deelname daarna tot 35 teams in 2019/20, 11 voor de 1e divisie en 24 voor de 2e divisie.

De IJssel is de enige vereniging die alle dertien edities meespeelde. Veelvuldige deelname was er eveneens voor 3-Torens met elf deelnames en voor Erasmus, Krimpen a/d IJssel, RSR Ivoren Toren en De Willige Dame die elk tienmaal van de partij waren.

Van alle RSB verenigingen behoorden alleen Het Houten Paard en Rokado nimmer tot de viertaldeelnemers. Met vijf deelnemende teams had Spijkenisse in 2017/18 de grootste afvaardiging. Eén team meer dan RSR Ivoren Toren (2016/17) en Dordrecht (2018/19).

Voor RSR Ivoren Toren en Spijkenisse ging zesmaal de kampioensvlag in top. Vijf titels waren er voor Charlois Europort en De IJssel. De kampioens-teams bij De IJssel:

2010/11

Frans Dubois
Aad vd Meer
Ton v Smirren
Sjaak in 't Veld
Rien Duine (inv)
Frank vd Pavoordt (inv)

2015/16

Aad vd Meer
Casper de Pijper
Ton v Smirren
Sjaak in 't Veld
Bastiaan Rietveld (inv)

2015/16

Teus Boere
Frans Dubois
Rien Duine
Panc Vink
Aad vd Meer (inv)
Casper de Pijper (inv)
Ton v Smirren (inv)
Sjaak in 't Veld (inv)

2016/17*

Léon Jacobse
Hans Lodeweges
Wim Mulder
Frank vd Pavoordt
Gerard vd Wouden
Leen Boonstra (inv)
Rien Duine (inv)
Ad de Veld (inv)

2018/19

Judy v Eck
Wouter Schmahl
Sjaak in 't Veld
Gerard vd Wouden
Neal Twigt (inv)

(* = 1e divisie)

kampioen 2010/11

kampioen 2016/17

kampioen 2018/19

Tot op heden werden er door De IJssel 134 wedstrijden gespeeld, waarvan 27 voor de 1e divisie. Hiervan werden er 63 gewonnen, 28 een gelijkspel en 43 verloren.

De meeste wedstrijden werden gespeeld door het kwartet Aad van der Meer, (75), Ton van Smirren (69), Frans Dubois (63) en Sjaak in 't Veld (63). Ruim daar achter Casper de Pijper

(26), Teus Boere (25), Frank van de Pavoordt (22), Rien Duine (20) en Gerard van der Wouden (20). Vervolgens nog 25 spelers met minder dan 20 wedstrijden. (Aad)

schaakmagazine digitaal

Schaakmagazine is het ledenblad van de KNSB. Het blad verschijnt digitaal zesmaal per jaar; als lid van de KNSB ontvangt u Schaakmagazine per mail met daarin een link naar het nummer. Schaakmagazine schrijft over de achtergronden van het Nederlandse schaakleven. Dat gebeurt in de vorm van interviews, reportages, toernooiverslagen, schaaktechnische bijdragen, bondsnieuws en nog veel meer. Het blad bevat tevens een katern voor de jeugd tot twaalf jaar.

Heb je niks ontvangen? Meld dit dan aan het KNSB Bonds bureau via bonds bureau@schaakbond.nl. Vermeld hierbij graag je relatienummer of de naam van de vereniging. (info KNSB)

de schaakboeken van mijn vader

Mijn vader, Arie van den Berg (1910-1973), was veehouder op de boerderij Nooit Gedacht gelegen aan de Ringvaart bij de Julianasluis grens Moordrecht/Gouda thans de Goudse woonwijk Westergouwe. Hij was van vrijwel vanaf de oprichting van De IJssel tot aan zijn overlijden eind 1973 lid van De IJssel. Daarnaast was hij in de eerste jaren en ook een periode daarvoor tevens lid van sv Messemaker in Gouda. Hij was een selfmade schaker, wars van theorie. Welgeteld twee schaakboeken telde zijn nalatenschap. Boeken die hij vast en zeker niet had bestudeerd of gelezen. Maar gezien de staat moeten ze later ongetwijfeld door een aantal familieleden zijn bekeken.

Het oudste betrof een toernooiboek van het Internationaal schaaktournooi Zaanstreek 1946. Een verslag van het eerste

toernooi dat na de 2e wereldoorlog plaatsvond. Het boek is voorzien van uitgebreide rondeverslagen in bloemrijke taal geschreven door W.A.T. Schelfhout (schaakmeester, schaakjournalist, redacteur, schrijver, 1874-1951) zoals:

In de negende ronde werd liefst aan vijf van de zes borden met 1.e2-e4 begonnen! Dit verheugenisvolle feit verwekte in het hoekje van den schaakhemel, waar de grootmeesters Morphy, Andersen, Tarrasch, Lasker en Schlechter, allen voorstanders van 1.e2-e4, hun middagdutje doen, een ware sensatie. De oude Tarrasch betoogde dat het verhelderende inzicht der te Zaandam verzamelde meesters het gevolg was van het succes met zijn moderne verdediging tegen 1.d2-d4 bereikt. Maar toen Schlechter met zijn sterke telescoop de partijen Christoffel-Wood, Soultanbeieff-Kramer en Znosko Borowsky-Stoltz in het vizier kreeg, trok hij eens aan zijn lange Virginia en sprak nuchterties: 'Laten ze in 's hemelsnaam zich maar bij hun 1.d2-d4 houden. En

met dit goednemend advies....etc.

Daarnaast voorts analyses van Cenek Kottnauer (1910-1996), een Tsjechische internationale meester die in 1953 naar Engeland verhuisde, van alle 66 partijen en nog een aantal van de nevangroepen. De Nederlandse, toen al ex-wereldkampioen, Max Euwe won met 9½ uit 11 en de Zweed Folke Ekström en de Hongaar Laslo Szabo deelden de tweede plaats met een punt minder.

Het tweede boek was *Praatschaak 2* uit 1956. Deeltje 29 uit de Ooievaars pocketserie (1954-1972) met *Praatschaak 1*

de enige schaakboeken van de 266 in deze serie uitgegeven pockets. Auteur is advocaat Mr. Evert Straat (1898-1972). Hij schreef o.a. jarenlang over schaken in de Volkskrant. 'Hij liet in de jaren vijftig en zestig zien dat het mogelijk was om over schaken zo te schrijven dat ook mensen die weinig of niets van het spel wisten er van konden genieten' aldus liet Hans Ree ooit aantekenen. Ter illustratie van zijn bijzondere stijl hieronder het begin van het verhaal 'De vette hap en de Magere Brug', een bijdrage gewijd aan het Candidatentournooi Neuhasen-Zürich, herfst 1953.:

Bij zijn twee en twintigste zet kreeg zondag in Zürich meester Miquel Najdorf uit Buenos Aires last van de vette hap, die dr Magchielis Euwe uit de stad van de Magere Brug hem op de zeventiende zet royaal had voorgezet. Meester Najdorf had het gerecht – een malse toren – met belangstelling bekeken, nog even met 17...Df6 zijn servet ontplooid, want het was een vet hapje, en het toen met smaak geconsumeerd.

Maar nu kreeg hij last. Zijn rechterarm bleek verlamd; aan zijn linkerzijde tóchtte het niet meer, het woei; en om zij hoofd bromden akelig twee horzels. Hij had er schoon genoeg

van, het was zonde van die toren, maar het ding lag hem werkelijk zwaar op de maag. En met een kloek besluit, grootmeesterlijk van onbevangeheid, bood Miquel Najdorf 'remise' aan....etc.

Ondanks het gemis aan schaakboekwijsheid wist mijn vader van wanten achter het schaakbord. In 1971 won hij ondanks dat het toernooi om de Zilveren Dame.

Hieronder een partijtje waarin hij zijn selfmade schaakkraft duidelijk etaleerde:

Wit: A. vd Berg sr
Zwart: A. vd Berg jr
25-03-1970

1.c4 Pf6 2.Pc3 d6 3.f4 g6 4.d4 Lg7
5.e4 e5 6.fxe5 dxe5 7.d5 Pbd7 8.Pf3
0-0 9.Le2 De7 10.Tb1 Pc5 11.Ld3 Lg4
12.b4 Pxd3+ 13.Dxd3 Ph5 14.0-0 f5
15.Pg5 fxe4 16.Txf8+ Txf8 17.Pcxe4
Lf5 18.Le3 Pf6?

Deze kans liet hij niet lopen en daarna was het snel afgelopen. 19.Lc5 Lxe4 20.Pxe4 Df7 21.Lxf8 Dxf8 22.b5 Pg4 23.Tf1 Lf6 24.De2 Kg7 25.Dxg4 (1-0).

(Arie -aad- van den Berg jr)

met een vleugje nostalgie...

In mijn kast ligt al lange tijd een stapel schaaknotatieboekjes. Ze hebben de opruimactie van mijn laatste verhuizing overleefd en getuigen van een lange tijd schaken. In die boekjes heb ik vele jaren de partijen genoteerd, die ik speelde. In het totaal is het dus een mooie totaalverzameling van allerlei partijen die ik in de loop der jaren heb gespeeld en van verschillende tegenstanders die tegenover me aan het bord hebben plaatsgenomen. Wanneer het precies was is niet altijd exact te achterhalen want om één of andere reden vond ik het meestal niet nodig om bij elke partij precies de datum te vermelden. Maar grofweg valt wel een reconstructie te maken over de periode die een boekje beslaat want her en der is wel een datum bij een partij vermeld. Het eerste boekje begint op het moment dat ik bij De IJssel weer begin met schaken dat was met seizoen '74-'75. Of het ook begint met de eerste partij die ik toen weer ging schaken zou ik niet meer weten. De serie eindigt met een boekje met partijen uit 2004. Waarom toen weet ik niet maar de laatste jaren vind ik het niet zo nodig meer om de partijen die ik speel te bewaren en noteer ik de partijen gewoon op een notatiebijlet dat op de schaakvereniging ligt. Omstreeks 2004 was waarschijnlijk het moment dat die periode begon. Lange tijd heb de partijen die ik speelde ook opgeslagen in een database en gebruikte ik de boekjes als basis. Dat was handig om overzicht te hebben en een partij op te zoeken. Maar op een gegeven kreeg ik bij aanschaf van een andere computer die database niet meer werkend en ben ik daarmee gestopt. Ook dat kan wel omstreeks dat moment zijn.

Van de boekjes zelf is niet veel te vermelden. De meeste zijn uitgegeven door Nationale Nederlanden, in een paar formaten maar omstreeks 1994 werd overgegaan naar andere boekjes. Misschien stopte de NN ermee of

kon onze penningmeester, die ze bij de schaakvereniging verspreidde ze niet meer (goedkoop) krijgen. In elk geval heb ik sinds dat moment andere boekjes, eerst een aantal jaar van Interpolis en daarna van Van Stockum. Maar de boekjes zien er allemaal nagenoeg hetzelfde uit. Per 2 pagina's kan je een partij van ca 80 zetten kwijt, waardoor je altijd ruimte over hebt. En er is

ruimte voor een afgebroken stelling, een fenomeen dat in de oudste boekjes regelmatig voorkomt. De boekjes van Nationale Nederlanden hadden nog wel wat extra's want daar was elke pagina verluchtigd met een grappige schaaktekening. Qua tegenstanders is het een uitgebreide verzameling mensen. Voornamelijk natuurlijk spelers van De IJssel, al komen er natuurlijk ook de nodige bondswedstrijden voor. Opvallend genoeg begint het eerste boekje met een partij tegen een dame en dat is bij De IJssel niet altijd mogelijk geweest. Het was tegen Mevrouw Drost en haar naam kom ik trouwens nogmaals in dat boekje tegen. Notatie van de uitslagen van de partijen vond ik in die tijd klaarblijkelijk niet zo erg interessant want die vind ik überhaupt weinig vermeld bij de partijen. Deze partij heb ik even snel nagespeeld en bleek ik te hebben verloren. Andere oude namen in dat boekje zijn bijvoorbeeld Valk, Speelman en Van Lochem. Maar ook zijn er al een paar meer vertrouwde namen zoals Duine, Aad vd Berg en Panc Vink. Tegen Panc is er zelfs een partij die werd afgebroken. Nou is dat

iets wat ik bij een partij van Panc niet kan voorstellen want de partijen gingen altijd snel. Maar de partij kende maar 24 zetten dus er zal wel iets anders gespeeld hebben waarom die werd afgebroken. In één van de eerste boekjes vind ik ook een partij tegen Carl van Vloten, die ik ook vele malen achter het bord ben tegengekomen. Die partij wordt afgebroken en gaat dan door tot de 72e zet door en is misschien wel één van de langste die ik ooit speelde. Maar er is ook een partij die heel kort duurde en die ik me nog goed herinner. Het was een Caro-Kann, een opening die ik nooit speelde maar eens wilde proberen tegen Nieuwstraten. In 12 zetten werd ik dramatisch van het bord gezet. De Caro-Kann heb ik nooit meer gespeeld. Bladerend door de boekjes zie je De IJssel in de jaren aan je voorbijgaan. Partijen, maar vooral ook mensen tegen wie ik gespeeld heb. Het zijn er veel met elk eigen herinneringen. Spelers die er nu niet meer zijn of die maar even lid zijn geweest passeren de revue, maar ook spelers die je jarenlang op de club en achter het bord bent tegengekomen. (Mick)

henk-jan evengroen voor de achtste maal winnaar zilveren dame

Vanaf 31 mei kon er met inachtneming van de geldende coronaregels weer geschaakt worden. Dat betekende met toevoeging van een extra clubavond in juli precies voldoende voor het toernooi om de Zilveren Dame.

De schaaktrek van de leden bleek niet zo groot dat zij zich massaal aanmelden. Dat had ook niet gekund want gezien de verplichte anderhalve meter afstand was slechts plaats voor 18 deelnemers. Desondanks konden drie

niet-leden die graag wilden meedoen toch meespelen. Geen onbekenden, want niet alleen kwamen zij alle drie uit Moordrecht, ze behoorden ook tot oud jeugdleden van De IJssel. In totaal meldden zich 17 deelnemers. Hiervan

waren er 6 slechts alle zes ronden aanwezig, terwijl er 3 maar eenmaal van de partij waren. Net als in het gestaakte toernooi van 2020 werd gespeeld in één groep volgens Zwitsers systeem zodat in elke ronde zoveel mogelijk de spelers met hetzelfde aantal punten tegen elkaar werden ingedeeld maar nooit tweemaal tegen elkaar. Evenals vele eerder edities ook nu weer minmatches waarin men drie partijen speelde tegen dezelfde tegenstander met respectievelijk een bedenktijd per persoon van 1 uur, 20 minuten en 5 minuten. In de betreffende partijen waren bij winst respectievelijk 4, 3 en 2 punten te verdienen en bij remise de helft van dit puntenaantal. Topfavoriet voor de Zilveren Dame was Henk-Jan Evengroen, al zeven

Voor de achtste maal de Zilveren Dame voor Henk-Jan.

De eindstand:

	60	20	5	afw	Totaal
	mn	min	min		
1. Henk-Jan Evengroen	20	15	9	2	46
2. Bernard Evengroen	16	15	8		39
3. Frank vd Pavoordt	20	9	8		37
4. Sjaak in 't Veld*	10	9	9		28
5. Wim Mulder	12	10½	4		26½
6. Marten Evengroen *	12	6	6		24
7. Frank Visser	12	6	4	2	24
8. Tobias Lipschart *	6	14	4		24
9. Ad de Veld	6	6	5	4	21
10. Mick vd Berg	6	7½	3	4	20½
11. Crelis Molenaar	6	6	4	4	20
12. Hans Verduijn *	10	6	2		18
13. Aad vd Berg*	4	6	3	2	15
14. Frans Dubois *	0	1½	1	10	12½
15. Peter de Jong *	0	1	0	2	3
16. Arie Macdaniël jr	0	0	0	2	2
17. Casper de Pijper *	0	0	0		0

Bij gelijk aantal punten volgorde obv score 60, 20 en 5 minuten partijen en vervolgens obv sterkte (rating)..

* Gegadigden Hoekveldtrofee (rating <1550).

maal eerder toernooiwinnaar en ook de deelnemer met verreweg de hoogste rating. Wie kon hem een puntje afsnoepen? Dat lukte alleen zijn broer Bernard met een remise bij het snelschaak. Ondanks dat een eenmalige verhindering hem nog 7 punten kostte bleef hij de andere deelnemers ver voor. En met deze inmiddels achtste toernooioverwinning evenaarde hij het record van zijn vader. Veel meer spanning was er bij de strijd tussen Bernard Evengroen en Frank van de Pavoordt om plaats twee. In het onderlinge duel trok Frank met 5-4 aan het langste eind, maar in de voorlaatste ronde verspeelde hij tegen Wim Mulder vier punten. Dat deed Bernard in de laatste ronde niet. Wel kostte eerder verlies bij het snelschaak tegen Sjaak in 't Veld hem twee punten, maar per saldo betekende dit toch een punt in de plus en samen met die ene punt tegen Henk-Jan goed voor een tweede plaats met twee punten meer. Geen kansen voor Wim Mulder en Frank Visser met respectievelijk 4 uit 3 en 0 uit 2 tegen de drie toppers voor de podiumplaatsen. Zij werden op de ranglijst nog gepasseerd door de kandidaten voor de Hoekveldtrofee Marten Evengroen en Sjaak in 't Veld. In de laatste ronde moest Sjaak voor de winst van deze trofee zes punten goed maken op Marten. Voor Sjaak eerder een 4-5 verlies in het onderlinge duel en 5-4 winst tegen Crelis Molenaar. Voorts een 7-2 tegen Aad van den Berg. Daarnaast sprokkelde hij nog drie punten tegen twee toppers. Marten had zes punten meer verzameld met een 9-0 tegen Hans Verduijn, een

De hoekveldtrofee voor Sjaak en dus op de foto met de voorzitter.

6-3 tegen Mick van den Berg en een 4-5 tegen Ad de Veld. In de slotronde geen enkel puntje voor Marten tegen Henk-Jan, maar wel negen voor Sjaak tegen Hans Verduijn waarmee hij zijn achterstand meer dan goed maakte. Ook Tobias Lipschart behoorde hier tot de kanshebbers met een 9-0 tegen Mick van den Berg, tweemaal een 3½-5½ tegen respectievelijk Wim Mulder en Ad de Veld en acht punten in drietal rapidduel tegen Aad van den Berg en Peter de Jong. Vanwege afwezigheid in de slotronde bleef het echter daarbij. (Aad)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	afw	tot
1 Henk-Jan Evengroen	xx	8	9	.	9	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	9	.	2	46
2 Bernard Evengroen	1	xx	4	7	9	.	9	.	.	.	9	.	.	.	.	.	.	.	39
3 Frank vd Pavoordt	0	5	xx	.	5	9	9	.	9	.	.	.	.	.	.	.	.	.	37
4 Sjaak in 't Veld **	.	2	.	xx	1	4	.	.	.	.	5	9	7	.	.	.	.	.	28
5 Wim Mulder	0	0	4	8	xx	.	.	5½	.	.	.	.	.	.	9	.	.	.	26½
6 Marten Evengroen **	0	.	0	5	.	xx	.	.	4	6	.	9	.	.	.	.	.	.	24
7 Frank Visser	.	0	0	.	.	.	xx	9	.	.	4	.	9	.	.	.	.	2	24
8 Tobias Lipschart **	.	.	.	.	3½	.	0	xx	3½	9	.	.	3½*	.	4½*	.	.	.	24
9 Ad de Veld	.	.	0	.	.	5	.	5½	xx	.	.	.	.	6½	.	.	.	4	21
10 Mick vd Berg	.	.	.	.	.	3	.	0	.	xx	.	7	6½	.	.	.	.	4	20½
11 Crelis Molenaar	.	0	.	4	.	.	5	.	.	.	xx	7	.	.	.	.	.	4	20
12 Hans Verduijn **	.	.	.	0	.	0	.	.	.	2	xx	5	.	.	.	.	9	.	18
13 Aad vd Berg **	.	.	.	2	.	.	0	1*	.	2½	.	4	xx	.	3½*	.	.	2	15
14 Frans Dubois **	.	.	.	.	.	.	.	.	2½	.	.	.	.	xx	.	.	.	8	10½
15 Peter de Jong **	.	.	.	.	0	.	.	0*	.	.	.	.	1*	.	xx	.	.	2	3
16 Arie Macdaniël jr	0	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	xx	.	2	2
17 Casper de Pijper **	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0	.	.	.	.	xx	.	0

* Drietal groep

** Gegadigden Hoekveldtrofee

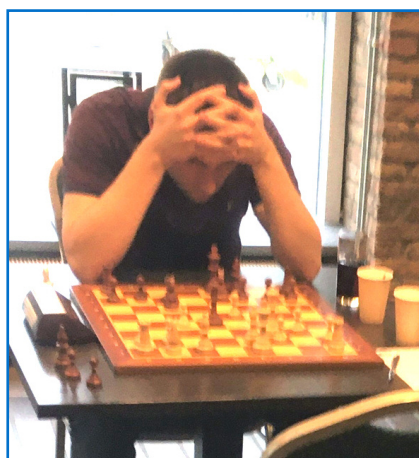
toernooiflitsen

Veel belangstelling voor de allerlaatste zetten.

Wim Mulder - Bernard Evengroen met
toekijkend vertrekkend (bestuurs)lid
Rien Duine.

Veel denkwerk mocht niet baten, geen
hoekveldtrofee voor Marten Evengroen.

Henk-Jan tegen Marten Evengroen en Frank v.d. Pavoordt
tegen Ad de Veld.

Zie ook partijfragment (pag. 20).

toernooiwinnaars 1965-2021

Zilveren Dame

Harold Conradi en Wim de Meyer stelden in 1965 de 'ZILVEREN DAME' als permanente wisselprijs beschikbaar voor de winnaar van een naast de onderlinge competitie te organiseren toernooi door schaakvereniging De IJssel te Moordrecht.

winnaars

8x Jan Evengroen, Henk-Jan Evengroen
 5x Gerard van Ommeren
 4x Ronald Mandersloot
 3x Harold Conradi, Arend Nieuwstraten, Frank Visser
 2x Aad van den Berg, Mick van den Berg, Ben van Geffen, Pim te Lintelo, Anton Reijngoudt
 1x Arie van den Berg, Rien Duine, Piet van Hees, Theo van Herk, Justin Jacobse, Léon Jacobse, Maarten Leopold, Wim de Meijer jr, Edo Pouwelse, Joop Speelmans, Gijsbert Wolvers

Hoekveldtrofee

Het toernooi om de 'Zilveren Dame' kent vanaf 1978 naast de strijd om deze trofee ook een meerkamp tussen degenen die de finale niet haalden of, vanaf 2020, voor de hoogst geëindigde deelnemer met een rating onder de 1550. Aanvankelijk werd de winnaar beloond met een 'Koperen Pion', maar in 1984 stelde Ko Scheepers de 'HOEKVELD TROFEE' hiervoor beschikbaar als permanente wisselprijs.

winnaars

4x Ad Multem
 3x Arie Macdaniël sr, Sjaak in 't Veld, Henk Vis
 2x Leen Boonstra, Arie Macdaniël jr, Rein Leopold, Frank Visser
 1x Aad van den Berg, Marco de Booij, Jeroen Eijgelaar, Bernard Evengroen, Henk-Jan Evengroen, Piet van Hees, Léon Jacobse, Hans Lodeweges, Aad van der Meer, René Ordeman, Frank van de Pavoordt, Edo Pouwelse, Panc Vink, Nanne Uitenbroek, Carl van Vloten, Gerard van der Wouden

afscheid (2)

Per 1 augustus heeft ook Casper de Pijper zijn lidmaatschap bij De IJssel beëindigd. Sinds begin van dit seizoen was hij penningmeester van de vereniging. Hij kon zich niet meer verenigen met de gang van zaken binnen het bestuur en samen met een medische zaak heeft dit geleid tot dit besluit.

Hij was eerder lid van De IJssel van oktober 2011 tot juli 2018 en was in die periode actief als jeugdleider en promotor van schoolschaak in Moordrecht.

uit de media

In de nieuwsbrief van het Max Euwe Centrum van maart 2021 de volgende bijdrage van Dirk Goes over 'De schaakwijk': 'Rondlopend in Utrecht-Noord kan het zomaar gebeuren dat u zich ineens in de Dr. Max Euwestraat bevindt. Nu zijn er wel meer straten in Nederland genoemd naar onze illustere wereldkampioen, maar die in Utrecht is bijzonder omdat de straat deel uitmaakt van een hele wijk aan schaakgerelateerde straatnamen. Voorbeelden zijn de Schaakstraat, het Grootmeesterplein, de Paardensprongstraat, de Simultaanstraat, de

Pionstraat, de Rokadestraat en de Stauntonstraat. In deze wijk, die begin jaren '50 werd ontwikkeld in het kader van de naoorlogse wederopbouw, vindt u ook een winkelcentrum genaamd 'Rokade' en apotheek 'de dame'. Dat de dame uit ons schaakspel ten grondslag ligt aan deze naamgeving ligt voor de hand, maar of dat echt waar is durf ik niet met zekerheid te zeggen. Toen ik er was hing er een briefje aan de deur met daarop de mededeling 'Maximaal 1 persoon samen binnen'. Nederlands is een lastige taal. Op het Grootmeesterplein be-

vindt zich sinds januari 2016 een buitenschaakbord. Leden van de Utrechtse verenigingen Paul Keres en Oud Zuylen speelden dat jaar elke laatste zondag van de maand een partij tegen elkaar, een traditie die het ongeveer een jaar heeft volgehouden. Overigens ziet het buitenschaakbord er inmiddels niet zo heel appetijtelijk meer uit nadat een groepje kinderen de velden met krijt te lijf is gegaan.' Behalve deze tekst in de nieuwsbrief ook een fotografische impressie op de website maxeuwe.nl/nieuwsbrieven

In navolging (?) van het artikel Schaken anders dan normaal in IJsselschaak (129) schreef ook Hans Ree hierover in de NRC van 10 april. Hij noemde het 'Schaken, maar anders'. Hieronder het NRC artikel.

'In het café De Oude Schouwburg dat tot 1972 gevestigd was aan het Amsterdamse Leidseplein, werd geschaakt, gebridget en go gespeeld. Soms speelden we Can I?. Twee spelers, zoals in het gewone schaak, maar met allebei een eigen bord en een scherm tussen hen in. Niet tegen besmetting, maar om te zorgen dat ze alleen hun eigen stukken zagen en niet die van de tegenstander.

Een wedstrijdleider hield op een derde bord het verloop van de partij bij en gaf bij iedere zet antwoord op de vraag 'Can I?', waarmee de speler bedoelde: kan ik met een pion iets slaan? Het antwoord gaf enige informatie over de positie van de stukken van de tegenstander. Buiten het Leidseplein stond dit spel bekend als Kriegspiel, misschien omdat generaals vroeger ook maar moesten raden waar de troepen van de vijand precies waren.

In zijn monumentale The Encyclopedia of Chess Variants uit 1994 schreef David Pritchard dat er toen meer dan

40.000 varianten op het gewone schaakspel waren. Hij beschreef er meer dan 1.600. Een daarvan was 3-Check, waarin je kunt winnen door gewoon mat te zetten, maar ook door drie keer schaak te geven. Pritchard dacht dat dit spel in de Sovjet-Unie was bedacht en dat de jonge Anatoli Karpov, spelletjesman bij uitstek, er onverslaanbaar in was geweest.

In Schach stond een verslag over het eerste wereldkampioenschap 3-Check, dat op lichess.org was gespeeld. Omdat het blad op 1 april in de bus kwam, dacht ik even aan een grap, maar nee. In de levendige 3-Check-gemeenschap worden online honderdduizenden partijtjes gespeeld. Altijd vluggertjes, tactisch fel en meestal kort. Dat wereldkampioenschap werd gewonnen door iemand die speelt onder het pseudoniem VariantsOnly. Van een deskundige bron begreep ik dat hij als Rus is aangemeld, maar in feite een Nederlander is. Hebben we na Eline Roebbers alweer een Nederlandse wereldkampioen?

Het is een duizelingwekkende gedachte: misschien zijn er in die 40.000 occulte schaakvarianten waar Pritchard het over had, vele duizenden bescheiden wereldkampioenen die stil

leven onder pseudoniem. Het schaak-universum blijkt altijd weer groter dan we dachten.'

'Grootmeester met missie' aldus de kop boven een artikel van Nick Tol in de Telegraaf van 17 april over Giri die enthousiast is over de ontwikkeling van een aantal Nederlandse schakers. Het gaat met name om Jorden van Foreest en Max Warmerdam, die beiden deel uitmaakten van zijn trainingsteam voor het kandidatentoernooi. 'Een samenwerking die', aldus Giri, 'goed is uitgepakt. Beiden zijn zeer getalenteerd en ze werken keihard. Dat soort jongens is gewoon moeilijk te vinden. Boven dien wil ik graag bijdragen aan een gezonde schaakcultuur in ons land. Qua schaakopleiding heeft Nederland een ruime achterstand op landen als Rusland, India en Azerbeidzjan waar schaken heel hoog staat aangeschreven en je als grootmeester echt in luxe leeft ten opzichte van bijvoorbeeld een dokter of hoogleraar. Als je in Nederland eenmaal de wereldtop haalt, dan is schaker zijn een heel speciale baan. Je bent bezig met waarvan je houdt, je wordt alom gerespecteerd en ook financieel kun je er goed van leven. Niet zo goed als topvoetballer, maar het is echt prima.'

DOUBLE COAT

Dubbel UV

DOUBLE COAT DUBBEL UV

geeft meer glans, meer bescherming en een hoger rendement. Gebruik Double Coat Dubbel UV wanneer hout een vernis met hoge glans en duurzame bescherming vraagt. De uitstekende applicatie eigenschappen van Double Coat Dubbel UV leiden direct tot een professioneel resultaat.

Voor meer informatie zie: www.doublecoat.nl.

John van der Wiel op Schakersinfo (15/4) over de hervatting van het kandidatentoernooi: 'Op 13 april, Kasparovs verjaardag, was er een persconferentie in Moskou met als sprekers o.a. FIDE-president Dvorkovich, Karpov en Karjakin. Met uiteraard weinig opzienbarende mededelingen. Geruststellende woorden over de medisch-professionele regels en voorzieningen in Jekaterinburg. 2 deelnemers schijnen al gevaccineerd te zijn, maar geen namen! Hm. Zouden het Ding en Wang zijn? Grappig eventueel, want het Chinese vaccin beschermt vrij matig. Scoort maar 50%, las ik. Karpov meldde nog dat de Russische grenzen al veel langer open waren, al die tijd was Jekaterinburg al gereed om het toernooi voort te zetten, maar China en de EU bleven heel lang dicht. Nationalistisch gezwets, Anatoly zal wel weer een extra huisje van Putin hebben gekregen. Vermoedelijk vindt Karpov ook dat de Oekraïne een bedreiging is voor de Russische veiligheid inplaats van andersom! Karjakin had nog advies voor de spelers: 'focus op je spel, niet op de toernooistand of het feit dat er nog maar 7 ronden te gaan zijn. Uiteindelijk zal de mentaal sterkste zegevieren.' Tja, dat laatste was altijd zijn manier. Maar goed, de woorden uit Moskou zijn, zoals we weten, altijd de enig juiste. Hoe stonden we er ook alweer bij? Niet de aanvankelijke topfavorieten Caruana en Ding Liren, maar Nepomniachtchi (Nepom) en Vachier-Lagrave (MVL) gaan aan de leiding met 4,5 uit 7 (+2). Dan op 50%, 3,5 pnt., Caruana, Giri, Grischuk en Wang Hao. Met slechts 2,5 (-2) ten slotte Ding en Alekseenko. Hoe heeft men in deze complexe Corona-tijden getracht de vorm op peil te houden? Voor zover ik kan zien hebben alleen Caruana, Giri en MVL een fysiek klassiek toernooi gespeeld (Tata). Is dat een voordeel? Lijkt me wel. Voor de anderen zal de omschakeling, na een jaar lang alleen maar tegen een monitor aangekeken te hebben (!) toch groot kunnen zijn. Grischuk is niet erg actief geweest, maar de laatste 6 maanden wel wat meer. Wang Hao heeft überhaupt niet veel gedaan dat de databases gehaald heeft. De anderen zijn online wel flink bezig geweest, maar toch vooral met Rapid-achtige speeltempo's en meerdere partijen per dag. We kunnen natuurlijk niet zien wat er gebeurd is qua geheime oefenmatches met echte bord en stukken. Maar voorlopig een plusje voor de Wijk aan Zeegasten,

hoewel MVL's optreden aldaar. Tussen wie zal het uiteindelijk gaan? Wesley So lijkt de man in vorm, maar die is er niet bij. Verder koffiedik kijken, zegt u, maar ik tel er precies 4! De onderste twee staan te ver achter; Wang, inactief en niet helemaal een supertopper: nee; Grischuk, vorig jaar al vroeg jammerend dat het toernooi eigenlijk niet door had mogen gaan en 7 remises producerend: nee. Caruana wél en Giri, met een heel goed 2021, Tata en onlangs winnaar van een Magnus Carlsen Invitational, zeker ook. De tussenstand ligt echter niet, vooralsnog riant voor de koplopers. En van hen: A) Het geknoei in Tata zal MVL mentaal wel uitgeduikt hebben, maar het momentum van editie 2020 is verdwenen; B) Nepom is in vorm, werd Russisch kampioen, heeft enig thuisvoordeel en het allerbelangrijkst: gewoon objectief, hij heeft een witpartij meer tegoed en had in deel 1 al zwart tegen Caruana, Giri en MVL. Tot nader order leggen we alle favorietenschap op de schouders van Ian.'

Gert Ligterink in de Volkskrant (17/4): 'Er zijn optimisten die rekenen of hopen op een briljante reeks van Anish Giri. In een voorbeschouwing op de site Chess24 noemde Carlsens secondant Peter Heine Nielsen Giri de topspeler die in het coronajaar het meest vooruit is gegaan. Het bleek uit zijn resultaten in het onlinecircuit en vooral uit zijn uitstekende spel in Wijk aan Zee, waar hij de eindzege voor het grijpen had. Toch even een waarschuwing. Sinds 2012 zijn vier kandidatentoernooien met acht deelnemers gehouden. Drie maal was 8,5 uit 14 de winnende score, terwijl Fabiano Caruana in 2018 op 9 uit 14 eindigde. Om Carlsens uitdager te worden zal Giri dus 5 uit 7 moeten halen. Dat kan, maar het is een herculesopdracht met zwartpartijen tegen Nepomniatsjsji, Vachier-Lagrave, Caruana en Grischuk. De professionele boekmakers hebben weinig vertrouwen in de Nederlander. De kansen van Caruana, die dezelfde uitgangspositie heeft als Giri, schatten zij zelfs tweemaal hoger in. Hun grote favoriet is Ian Nepomniatsjsji, die met drie overtuigende winstpartijen in de eerste zes ronden heerste tot hij op de dag voor de abrupte onderbreking tot de orde werd geroepen door Maxime Vachier-Lagrave. In het afgelopen jaar toonde Nepo vormbehoud in de onlinewedstrijden en in het toernooi om het kampioenschap van Rusland dat hij won vóór voormalig uitdager Sergey Karjakin.'

Vanuit een studio in Oslo gaf Magnus Carlsen voor zijn website chess24.com urenlang live commentaar op het kandidatentoernooi in Jekaterinburg, waar acht schakers strijden om het recht om met hem om het wereldkampioenschap te spelen. Toen het werk gedaan was, ging hij een keer op de site urenlang vluggeren. Hij houdt van schaken.

Zoals een god die van de Olympus naar het geploeter van de stervelingen kijkt, stuurde hij soms een bliksem-schicht naar beneden, maar meestal was hij welwillend. Anish Giri, zijn vaste plaaggeest, kreeg na een mooie technische overwinning op Wang Hao een compliment. Een welgeplaatst compliment kan ook een vorm van plagen zijn. Maxime Vachier-Lagrave, die bij de onderbreking van het toernooi in maart 2020 samen met Jan Nepomniatsjsji bovenaan stond, kreeg meteen een harde klap. Hij verloor van Fabiano Caruana en hij had het er een beetje naar gemaakt, want hij speelde met zwart een wilde variant waarmee hij dit jaar al twee keer eerder had verloren. Er werd een uitspraak van Vasili Ivantsjoek gememoreerd: „Het huwelijk is als het nemen van pion b2 in de Najdorfvariant van het Siciliaans.” Wat dat ook mag betekenen, het is duidelijk dat het om riskante acties gaat. Vachier was het slachtoffer van een fabuleuze voorbereiding van Caruana, die in de opening drie pionnen offerde en daarna een stuk. Dat stukoffer was bedacht door zijn secondant Rustam Kasimdzhanov, die vertelde dat ze het nieuwtje lang verborgen hadden gehouden. „Het was te belangrijk om te gebruiken in het Tatatoernooi in Wijk aan Zee.”

Vier ronden voor het eind deelde Giri met Vachier en Caruana de tweede plaats, een punt achter op Nepomniatsjsji. „Een punt achterstand is in vier ronden niet onoverkomelijk”, zei Caruana stoer. (Hans Ree, NRC 24/4)

'Droeve momenten', schreef Hans Ree in zijn rubriek in de NRC (1/5). Hij had wel erg graag gewild dat Giri het kandidatentoernooi had gewonnen. Hij had drie partijen gewonnen in de week daarvoor, tegen Wang Hao, Ding Liren en Caruana. Ze waren alle drie op heel verschillende manier wonderschoon geweest.

Maar goed, Jan Nepomniatsjsji had vanaf het begin bovenaan gestaan. Toen aan Giri een paar ronden voor het eind werd gevraagd hoe hij zijn kansen zag en die van Nepom, zei hij: „Jan doet vanaf de eerste ronde ge-

staag zijn ding." Dat bleef die doen, behalve op het laatst, toen hij het toernooi al gewonnen had.

Nepomniatsjsji en Carlsen spelen in november en december in Dubai om het wereldkampioenschap. Heeft Nepom een kans? Als het goed met hem gaat kan hij geweldig zijn en als het slecht gaat kan hij desintegreren. Waarschijnlijk mag hij van het dopingkantoor WADA niet onder de Russische vlag spelen. Hij wordt een Russische patriot genoemd en zal dan misschien grimmig denken aan het woord van Nietzsche: wat me niet ombrengt maakt me sterker.

Bij Gert Ligterink (Volkskrant, 1/5) ging het over de reglementen: 'Geen kwaad woord over het succes van Ian Nepomniatsjsji in het kandidatentoernooi, maar toch blijft een vraag knagen. Hoe zouden de twee laatste ronden zijn verlopen als het reglement had voorgeschreven dat bij gelijk eindigen altijd een play-off volgt? Het is op zijn zachtst gezegd merkwaardig dat in de belangrijkste krachtmeting van het jaar niet rapid- of blitzpartijen, maar discutabele tiebreakregels bepalen wie bij een gedeelde eerste plaats de hoofdprijs wint.

Na twaalf van de veertien ronden was het bitter voor Anish Giri dat een serie van vier punten uit vijf partijen hem nauwelijks dichterbij de eindzege had gebracht. Nog steeds stond hij een half punt achter op Nepomniatsjsji, of eigenlijk 0,51 punt, want bij gelijk eindigen zou de nederlaag in de onderlinge partij tegen de Rus uit de vorig jaar gespeelde eerste ronde de doorslag geven.

Giri moest dus in twee ronden een punt meer halen dan zijn rivaal. Het gewicht van die opdracht drukte zwaar op zijn spel in de voorlaatste partij tegen Alexander Grisjoek. In een gelijke stand waagde Giri een halfhartige, onverantwoorde winstpoging met fatale gevolgen. Het toernooi was meteen beslist.

Het siert Giri dat hij klagen over het reglement overliet aan anderen: 'Ik kende de tiebreakregels en wist wat mij te doen stond. Vergeet niet dat de druk om meer punten te moeten halen dan Nepomniatsjsji me ook drie winstpartijen heeft opgeleverd. Alles overziend is Nepo's overwinning zondermeer verdiend. Hij speelde twee goede toernooihelften, ik slechts één.'

In overeenstemming met een oude traditie begonnen onmiddellijk na afloop van het kandidatentoernooi de specu-

laties over de kansen van Ian Nepomniatsjsji in de WK-tweekamp tegen Magnus Carlsen. De wereldkampioen had een week eerder al zijn mening gegeven, toen het nog onzeker was wie de strijd van de kandidaat-uitdagers zou winnen: 'Ik heb 50 procent kans als Fabiano Caruana opnieuw mijn tegenstander wordt. Tegen de anderen ben ik volgens mij duidelijk favoriet.'

Na de zege van Nepomniatsjsji was Carlsen voorzichtiger. Hij beperkte zich tot de mededeling dat hem een spannende tweekamp wacht tegen een veelzijdige, tactisch sterke tegenstander. Andere profeten wezen zonder uitzondering Carlsen aan als grote kanshebber. 'Nepo's kansen? Minder dan 50, maar aanzienlijk meer dan 0 procent', zei Alexander Grisjoek. Gari Kasparov voorspelde dat Carlsen zich zal aanpassen nu hij een veel agressievere tegenstander treft dan zijn vorige uitdagers Caruana en Karjakin. 'Bovendien is Nepo een excellent snelschaker. Carlsen zal minder geneigd zijn het tegen hem op een tiebreak met rapidpartijen te laten aankomen.'

Verrassend was de opmerking van Anish Giri. Op de site Chessbase India zei hij dat Nepomniatsjsji veel zal moeten veranderen: 'Soms vergeet hij wat hij heeft voorbereid of haalt hij varianten door elkaar. In een toernooi komt hij ermee weg omdat hij meestal sterker is dan zijn tegenstanders. Maar in een tweekamp tegen Carlsen kan vergeetachtigheid fataal zijn.' (Ligterink, Volkskrant 8/5)

In het AD (4/5) een voorbeschuiving door Maarten Wifels over de Champions League voetbalwedstrijd tussen Manchester City en Paris Saint Germain. Coach Pep Guardiola van Manchester krijgt volop lof, maar heeft volgens Wifels ook een achilleshiel. Hij denkt soms zó veel na, dat hij halve finales zelf 'verkloot'. Het artikel start met een advies van voormalig wereldkampioen schaken Kasparov: 'Niet vergeten, Pep, je wint wedstrijden niet alleen maar door al je stukken naar voren te schuiven'. Kasparov blijkt een goede vriend met wie hij op gezette tijden leven en werk doorneemt. Die vriendschap ontstond in 2012 tijdens een diner in New York zo leert internet (Her Pep door Marti Peramau).

Hans Ree in de NRC van 15/5 over hybride toernooien: 'De welsprekende commentator Alexander Grisjoek zei laatst dat de maatregelen om valsspellers in onlineschaak te betrappen vergelijkbaar zijn met het vangen van een mug met een visnet. Het werkt alleen voor de domste bedriegers, of het werkt zo goed dat ook onschuldige schakers aan de schandpaal worden genageld.

De laatste tijd zijn veel wedstrijden gespeeld die 'hybride' worden genoemd. De spelers van een team zitten in een speelzaal op gepaste afstand van elkaar. Er zijn wedstrijdleiders aanwezig. De spelers hebben een gewoon bord en stukken en als ze daar een zet hebben gedaan, sturen ze die met hun laptop naar een ander deel van de wereld waar hun tegenstanders onder de-

Terugkeer naar de achter-het-bord-toernooien was niet gemakkelijk.

(New in Chess 2021/4)

zelfde omstandigheden bijeen zijn. Bedrog, muiskouten – waardoor je met een slordig klikje opeens je dame kwijt kunt zijn – en haperende verbindingen zijn bijna vaste ingrediënten van onlineschaak. Bedrog en muiskouten kunnen in de hybride toernooien voor een groot deel ondervangen worden. Het is wel ingewikkeld voor de spelers, met een gewoon schaakspel en daarnaast een laptop, vooral in tijdnood.’

In New In Chess 2021/3 een artikel over ‘jaw-dropping computer moves’ (adembenemende/verbluffende computerzetten) door de Israëlische ‘digital mind’ onderzoeker en schaakauteur Noam Manelle. Het gaat onder andere over door computers gevonden maar door grootmeesters gemiste zetten. Een aardig voorbeeld was onderstaande stelling. Kan zwart zich nog redden, was de vraag? De mens(en) dachten van niet, maar de computer vond binnen een seconde een direct reddende zet.

1...Dg4!!
 - 2.Lxg4+ 2...Kg7 3.Lf5+ Lg6 4.Lxg6
 fxg6 5.Dg4 Kh8!! 6.Dxg6 (6.Dh4+ Kg7)
 6...Lf4+ 7.Kd1 Tf8=
 - 2.Txg4? Te1+ 3.Kd2 Lb4#;
 - 2.Df6+ Dg6 3.Lxg6 Lxg6 4.Dxd6+
 - 2. Dxg4 Tg8+—

In de Roemeense hoofdstad Boekarest vond in juni een sterk bezette tienkamp plaats waarbij de spelers elkaar fysiek aan het bord treffen in de Superbet Chess Classic. Dat mocht in verschillende landen zo langzamerhand weer en mede door strenge coronaprotocolen, kon dit ‘over-the-board’-toernooi plaatsvinden. Het vormt een onderdeel van de prestigieuze Grand Chess Tour van dit jaar en er werd gelukkig weer eens met het klassieke tempo gespeeld. Dus geen online rapidschaak of blitz waar de ‘mouseslips’ of verbindingproblemen aan de orde van de dag zijn, maar tien sterke

grootmeesters die hun hersencellen goed moeten gebruiken en daar ook voldoende tijd voor krijgen. Dat mocht ook wel want er was een prijzengeld van 325.000 dollar uitgetrokken (Herman Grooten, Schaaksite 7/6). Naar aanleiding van de vele remises in dit toernooi schrijft Dimitri Reinderman in zijn rubriek in de HDC media (19/6) over ‘De strijdlustindex als middel tegen snelle remises’: ‘Het afschaffen van het remise-aanbod is al gedaan in toptoernooien, maar voorkomt geen remises door zetherhalingen. Die verbieden zou echter te ver gaan. Een mogelijke oplossing is om spelers die steeds maar weer weinig strijdlust tonen weinig uit te nodigen voor toernooien. Alleen: hoe bepaal je dat objectief? Dat kan sinds kort met de “Fighting Chess Index”, gemaakt door de Australische grootmeester en econoom David Smerdon. Ooit was hij student in Amsterdam, nu assistent-professor aan de universiteit van Queensland. Hij onderzocht voor de index de partijen van 2015 t/m 2020. Wie veel remises speelt (vooral met wit in minder dan 30 zetten) scoort laag, wie dat niet doet hoog. Radjabov is zoals verwacht de nummer laatst van de spelers uit de top 50 van de wereld. Giri is (ondanks zijn behoudzuchtige reputatie) middenmoter met plek 30. De meest strijdlustige speler blijkt Kramnik te zijn, die aan het einde van zijn carrière vaak wild speelde. Ook Caruana en Carlsen staan hoog.’ Winnaar van het toernooi werd Mamedyarov (6/9). Op een gedeelde tweede tot vierde plaats So, Aronian en Grischuk (5/9) en voorts voor Giri een gedeelde vijfde plaats.

‘Publieke schaaktafels zijn in opmars: kinderen, amateurs en schaakprofs leren er hun tegenstander respecteren’, aldus de kop boven een artikel in de Volkskrant (25/5) van Wieteke van Zeil en later ook in beeld gebracht in de weekend bijlage Vrij van de Telegraaf (26/6). Het is een initiatief van Jesús Medina Molina. Het is niet dat hij nou zo’n excellente schaker is. Zelf leerde hij pas een jaar of zes geleden schaken, ‘met hulp van YouTube filmpjes’. Zijn dochter liep vast met rekenen, ze deden er alles aan om haar te helpen, niets schoot wortel, en toen dacht Medina Molina, misschien is het de concentratie. Hij leerde zichzelf schaken en daarna zijn dochter. Sindsdien gaat het beter. Dat plantte het zaadje in zijn hoofd om schaken voor iedereen toegankelijk te maken, in de gedeelde openbare

ruimte. Zo hij begon zijn lobby. In navolging van Amerika waar schaken aan buitentafels heel normaal is, startte hij vervolgens met drie schaaktafels in het Máximapark in Utrecht en zette zich onder de naam Urban Chess in voor meer schaaktafels in de openbare ruimte. Dat lukt: er staan nu, na een paar jaar lobbyen, in 27 gemeenten in Nederland schaaktafels. In parken en op pleinen. Loenen, Schiermonnikoog, Den Haag, IJsselstein, ze zijn er in het hele land en er staan nog tien gemeenten klaar die dit jaar tafels plaatsen. Ook in het Máximapark komen er nog vier tafels bij: drie statafels en één rolstoelvriendelijke tafel. Ze zijn weerbestendig, alleen de schaakstukken moeten zelf worden meegenomen. En zelfs dat is op sommige plekken geregeld: zo staat er in Naaldwijk een tafel naast de kerk en kun je bij de cafés op het plein schaakstukken lenen achter de bar. Sinds kort is Nederlands kampioen en grootmeester Jorden van Foreest ambassadeur.

Volgens onderzoek van topschaakster Alice O’Gorman voor de Europese Schaak Unie is in Nederland 8 procent van de vrouwen die schaken in federaties vrouw. Daarmee staat Nederland op de twintigste plaats in vrouwendeelname. Gemiddeld zijn vrouwen in het Europese topschaak vertegenwoordigd met 3,7 procent. Datzelfde onderzoek laat zien dat vrouwen niet minder goed in schaken zijn; hun ‘rating’ is gemiddeld even hoog of hoger dan mannen. Bij de jeugdschaakclub Magnus in Utrecht is de ratio jongens-meisjes 70/30, zegt workshopleider Bas van Es. Hij is daar trots op en voegt toe: ‘als ze beginnen, is de ratio zelfs 50/50. Op de middelbare school zie je dat het talent van meisjes om meerdere dingen tegelijk te kunnen hen parten speelt; je ziet dan dat de jongens die zich alleen op schaak focussen beter worden.’ (Volkskrant, 25/5)

Hans Ree in de NRC (26/6) over correspondentieschaak vroeger en nu: ‘Er is veel veranderd. De zetten worden nu op een website geplaatst, zodat het lange oponthoud van een papieren brief van Siberië naar Berlijn niet meer bestaat. Een belangrijker verschil is dat de computers sterker zijn geworden dan de mensen. Er zijn nog steeds topschakers in het correspondentieschaak die proberen in de kiertjes die de computers open laten een menselijk verschil te maken, maar de kiertjes worden steeds smaller. Ama-

de SUITE
slapen in eigen stijl

Mevrouw & meneer Meijer wilden een nieuw bed en weer lekker slapen. De Suite maakte het mogelijk.

Mevrouw Meijer: "Ik sliep al jaren slecht en was oververmoeid. In ons nieuwe bed hebben we aan mijn kant FPS-technologie genomen. Verbazingwekkend hoe dat werkt, het is heerlijk. Als ik het aanzet, ben ik snel vertrokken. Ik slaap veel langer achter elkaar en voel me stukken fitter."

kasten op maat uitgebreid programma houten bedden

Voor u gemaakt
Op zorgvuldige wijze ontwerpen we uw bed en matras, steeds weer rekening houdend met uw wensen en omstandigheden. Als voortrekkers in comfortbedden maken wij, zelfs in de twijfelarmaten, uitvoeringen met een verborgen hoog/laag functie. Zo kan uw bed of het bed van uw partner van alle functies en gemakken worden voorzien zonder dat het van het partnerbed is te onderscheiden.

Kasten en slaapkamers
In het verlengde van de bedden ontwerpen we ook complete slaapkamers. Zo kunnen we met ons team zowel uw bed maken als wensen voor kasten en dressoirs vervullen. In de showroom in Moordrecht staan bedden en kasten fraai opgesteld en kunt u kijken in het atelier en bij de productie. Een bezoek is beslist de moeite waard.

Beter ontspannen met geluid
Weldadig en uiterst gewaardeerd zijn onze matrassen met FPS technologie. Subtiële geluidsgolven zorgen voor stimulering van de bloedsomloop. U komt in een diepere staat van ontspanning en slaapt beter. Deze akoestische techniek is een succesvolle toepassing voor mensen die jetlag of stress ervaren, spierklachten of neuropatische pijn hebben, dan wel veel spanning opbouwen, zoals bij de ziekte van Parkinson.

de SUITE
slapen in eigen stijl
showroom en productie: Zuidplaspolderweg 11
2841 DC Moordrecht 0182 375022 www.desuite.nl
di. t/m za. 10.00 uur - 17.00 uur 's avonds op afspraak

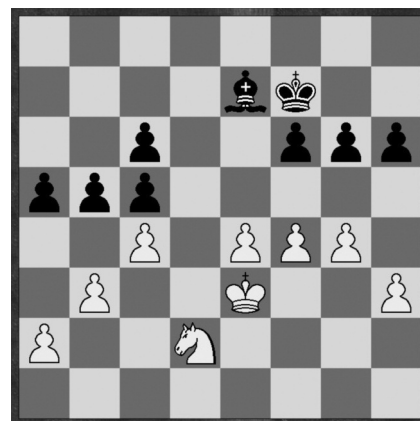
teurs spreken soms af om geen computer te raadplegen, maar het vergt een ijzeren wilskracht om je daaraan te houden.'

De 12 jaar, vier maanden en 25 dagen oude Abhimanyu Mishra heeft een bijzondere prestatie geleverd. Hij is namelijk de jongste grootmeester in de schaakgeschiedenis ooit geworden. Hij brak het record van zijn voorganger Sergey Karjakin, die 12 jaar en

zeven maanden oud was toen hij grootmeester. Het record van Karjakin stond al negentien jaar en is nu met ongeveer 66 dagen 'verbeterd'. Records breken is niet vreemd voor Abhimanyu. Op zijn negende werd hij de jongste Nationale schaakmeester in de Verenigde Staten. Toen hij 10 jaar, 9 maanden en 20 dagen oud was, werd hij de jongste Internationale grootmeester ooit. (AD.nl 2/7).

partijfragment toernooi zilveren dame

Het betreft de uurpartij Frank van de Pavoordt - Ad de Veld uit de laatste ronde. Voor Ad de Veld betekende deze avond zijn laatste clubavond bij De IJssel. In het najaar had hij al aangegeven zijn lidmaatschap op te zeggen in verband met zijn verhuizing naar Schiedam. Erg jammer natuurlijk, we wensen hem veel succes bij zijn nieuwe (oude) club Fianchetto/HZPS.

Stelling na de 30e zet van zwart. Op het oog ziet het er gelijk uit, misschien is de dubbelpion wel een zwakte. Een ander voordeel kan zijn de pionnen meerderheid op de koningsvleugel. Verder valt natuurlijk op dat het een paard tegen loper is.

31. Pf3 h6 32. h4 Wit gaat proberen de koningsvleugel aan te tasten. **32... ..Ld8** Zwart speelt een wachtzet (Na 32....Ke6 kan 33.f5+ gxf5 34.gxf5+ Kf7 35.e5 fxe5 36.Pe5+ met groot voordeel) **33. h5 g5 34. ffg5 hfg5?** (34... ffg5 is beter) **35 e5! Ke6 36 Ke4 a4 37 h6** Het doorlopen van de verre vrijpion is beslissend. **37....fxe5 38 h7 Lf6 39 Pfg5+ ! Ke7 40 Kf5 axb3 41 axb3 bxc4 42 bxc4 Lh8** Er blijft niet veel anders over. **43 Pe4 Kf7 44 g5** en opgegeven (1-0).

Ook de rapid en het vluggeren werden gewonnen. De vijfde matchoverwinning, alleen van toernooiwinnaar Henk-Jan verloren werd verloren. Dat resulteerden uiteindelijk in een mooie 3e plaats. Het beste van al deze avonden was echter toch wel dat we weer achter het bord konden strijden. (Frank)